

Sygn. akt I C 179/14

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 września 2014 r.

Sąd Rejonowy w Sokółce I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego w Sądzie Rejonowym Sławomir Kuczyński

Protokolant: st. sekr. sąd. Wioletta Kiszkiel

po rozpoznaniu w dniu 3 września 2014 r. w Sokółce

sprawy z powództwa (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w W.

przeciwko Ł. M.

o zapłatę

powództwo oddala. _

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 28 kwietnia 2014 r., złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, pełnomocnik (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego Ł. M. na rzecz mocodawcy kwoty 3.500,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 29 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty, a nadto o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego, w łącznej kwocie 2.444,83 zł.

W uzasadnieniu pisma wszczynającego niniejszy proces pełnomocnik powodowego funduszu wskazywał, iż dochodzona od pozwanego wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez Ł. M. z (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. (z wierzycielem pierwotnym) w dniu 24 czerwca 2009 r. umowy kredytu o numerze (...). Pozwany nie wywiązywał się z warunków umowy, w związku z czym wierzyciel wypowiedział powyższą umowę w dniu 12 października 2010 r.

Jako datę wymagalności roszczenia wynikającego z umowy kredytu o numerze (...) powód wskazał termin płatności ostatniej raty kredytu, tj. dzień 24 czerwca 2011 r.

Pełnomocnik (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w W. podniósł następnie, że w dniu 28 maja 2013 r. (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. dokonał przelewu przysługującej mu wobec pozwanego wierzytelności na rzecz powoda, o czym powodowy fundusz poinformował pisemnie Ł. M..

Strona powodowa wskazała ponadto, iż w niniejszym procesie dochodzi jedynie roszczenia częściowego; całość wierzytelności na dzień wniesienia pozwu wynosi 11.840,34 zł i składa się na nią: kwota 5.352,19 zł tytułem zaległego kapitału, kwota 6.288,15 zł tytułem odsetek od dnia 13 października 2010 r. do dnia wytoczenia powództwa, a nadto kwota 200,00 zł tytułem zaległych kosztów dochodzenia należności, naliczonych zgodnie z umową zawartą między pozwanym a wierzycielem pierwotnym.

Postanowieniem wydanym w dniu 20 maja 2014 r. referendarz sądowy orzekający w VI Wydziale Cywilnym Sądu Rejonowego L.w L.– w sprawie sygnaturze akt VI Nc-e (...) stwierdził brak podstaw do wydania w niniejszej sprawie nakazu zapłaty i przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w S., procedując w tej mierze na podstawie art. 505³³ § 1 k.p.c.

Zarządzeniem Przewodniczącego I Wydziału Cywilnego Sądu Rejonowego w S., wydanym w dnia 29 maja 2014 r., niniejsza sprawa została skierowana do postępowania uproszczonego.

Do pisma opatrzonego datą 18 czerwca 2014 r., wniesionego już do Sądu Rejonowego w S., reprezentujący powoda profesjonalny pełnomocnik załączył jedynie pełnomocnictwo procesowe ogólne, udzielone mu przez spółkę akcyjną uprawnioną do reprezentacji powodowego funduszu, a nadto wyciąg z rejestru funduszy inwestycyjnych prowadzonego przez Sąd Okręgowy w W. VII Wydział Cywilny Rejestrowy, dotyczący (...) Funduszu I.stycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w W.; nie przedłożył natomiast jakichkolwiek dowodów istnienia oraz rozmiaru obciążającej pozwanego względem inicjatora procesu należności.

Na rozprawie wyznaczonej na dzień 3 września 2014 r. od powoda nikt się nie stawił –pełnomocnik powoda został wówczas prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy.

Od strony pozwanej nikt się wówczas nie stawił – pomimo należytego zawiadomienia tej strony o terminie rozprawy; pozwany Ł. M. nie złożył żadnych wyjaśnień, ani też nie żądał przeprowadzenia rozprawy w jego nieobecności.

Zaszyły zatem warunki do wydania przez Sąd wyroku zaocznego (por. art. 339 § 1 k.p.c.).

Sąd ustalił, co następuje:

(...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W. był wpisany w dniu 15 grudnia 2012 r. do rejestru funduszy inwestycyjnych prowadzonego przez Sąd Okręgowy w W. VII Wydział Cywilny Rejestrowy – pod numerem (...)

Osoby wchodzące w skład organu spółki akcyjnej uprawnionej do reprezentacji powodowego funduszu – B. K. i T. K., członkowie zarządu (...) Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w W. – udzielili w dniu 3 lutego 2014 r. r. pr. K. B., r. pr. M. B. i r. pr. M. J. pełnomocnictwa do, m. in., dochodzenia należności od dłużników w postępowaniach sądowych przed sądami wszystkich instancji (w tym także przed sadami administracyjnymi) i w postępowaniach egzekucyjnych.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 339 § 1 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę, albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wydaje wyrok zaoczny. W przypadku takim przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda dotyczące okoliczności faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości, albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (art. 339 § 2 k.p.c.).

Twierdzenia pozwu uznaje się za budzące uzasadnione wątpliwości m.in. w sytuacji, gdy dowody i twierdzenia przedstawione przez powoda są niekompletne, pozostawiają wątpliwości co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sporu lub nie przedstawiają pełnego obrazu rzeczywistości. W takiej sytuacji wydając wyrok sąd nie może oprzeć się wyłącznie na twierdzeniach powoda i należy przeprowadzić postępowanie dowodowe celem wyjaśnienia powstałych wątpliwości (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 sierpnia 1972 r., III CRN 153/72, OSNC 1973/5/80).

W niniejszej sprawie powód, dochodząc od pozwanego zapłaty kwoty 3.500,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 29 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty, wskazywał, iż jest to część roszczenia wynikającego z umowy kredytu o numerze (...), zawartej w dniu 24 czerwca 2009 r. pomiędzy pozwanym a (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W.. Podał jednocześnie, iż jest on legitymowany do dochodzenia powyższego roszczenia z uwagi na zawartą w dniu 28 maja 2013 r. pomiędzy (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. a powodem umowę przelewu wierzytelności.

Reprezentujący stronę powodową profesjonalny pełnomocnik po przekazaniu sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w S. ograniczył się do złożenia jedynie pełnomocnictwa procesowego ogólnego, udzielone mu przez spółkę akcyjną uprawnioną do reprezentacji powodowego funduszu, a nadto wyciągu z rejestru funduszy inwestycyjnych prowadzonego przez Sąd Okręgowy w W. VII Wydział Cywilny Rejestrowy, dotyczącego (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu S.zacyjnego z siedzibą w W.; nie przedłożył natomiast jakichkolwiek dowodów istnienia oraz rozmiaru obciążającej pozwanego względem inicjatora procesu należności.

Pomimo powoływania się przez stronę powodową na fakt zawarcia w dniu 24 czerwca 2009 r. przez (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. z pozwanym umowy kredytu o numerze (...), zaakceptowania przez Ł. M. warunków powyższej umowy, wypowiedzenia w dniu 12 października 2010 r. przez wierzyciela pierwotnego powyższej umowy i dokonania przez (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. w dniu 28 maja 2013 r. przelewu przysługującej mu względem Ł. M. wierzytelności na rzecz powoda, pełnomocnik (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w W. nie przedłożył Sądowi dowodów potwierdzających istnienie wskazanych okoliczności. W szczególności strona powodowa nie przedłożyła umowy kredytu, z której miałyby wynikać dochodzona wierzytelność, potwierdzenia dokonanej transakcji, ani dowodów wskazujących na to, iż pierwotny wierzyciel skutecznie zbył przedmiotową wierzytelność na rzecz powodowego funduszu, w tym w szczególności umowy cesji wierzytelności zawartej w dniu 28 maja 2013 r. pomiędzy (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. z (...) Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Niestandaryzowanym Funduszem Sekurytyzacyjnym z siedzibą w W.

Na podstawie jedynie twierdzeń strony powodowej Sąd nie był w stanie ustalić, że pozwanego łączyła z (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. umowa kredytu; nie mógł też stwierdzić treści tej umowy i poczynić ustalenie co do tego, czy Ł. M. zobowiązany był do uiszczenia wskazanej w pozwie kwoty, ani też czy roszczenie to zostało nabyte przez powoda.

Wedle regulacji z art. 509 § 1 k.c. Wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.

Z kolei § 2 art. 509 k.c. stanowi, iż Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę i utrata jej przez cedenta – zbywcę. Przelew powoduje więc, że cedent przestaje być wierzycielem, a staje się nim cesjonariusz. Dotychczasowy wierzyciel zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. Cesjonariusz nabywa wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim znajdowała się ona w chwili dokonania przelewu. Zmienia się tylko osoba wierzyciela, czyli osoby uprawnionej do żądania spełnienia świadczenia.

W wyniku przelewu w rozumieniu art. 509 k.c. przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Innymi słowy, stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie, natomiast zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2001 r., I CKN 379/00, LEX nr 52661).

W procesie o zapłatę należności, opartym na twierdzeniu o nabyciu wierzytelności wskutek przelewu, badanie sądu obejmuje zarówno istnienie, jak i treść stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał dotychczasowego wierzyciela z dłużnikiem [por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 25 października 2012 r., V ACz 810/12, LEX nr

1223197; zob. też art. 509 § 1 k.c., zgodnie z którym przelew jest bezskuteczny, wówczas gdy strony (wierzyciel i dłużnik) w umowie wyłączyły jego możliwość].

Ciężar udowodnienia faktów istotnych z punktu widzenia wymagań regulacji z art. 509 k.c., w tym i dotyczących zarówno istnienia, jak i treści stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał dotychczasowego wierzyciela z dłużnikiem, spoczywał na osobie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Z procesowego punktu widzenia ciężar dowodu spoczywa na powodzie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 października 1971 r., II PR 313/69, OSN 1970, nr 9, poz. 147; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2010 r., II CSK 297/10, LEX nr 970074; por. jednak wyjątek wskazany w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2006 r., IV CSK 299/06, LEX nr 233051, a także wyjątek wskazany w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2002 r., V CKN 745/00, LEX nr 53163 – które jednak, w opinii Sądu, w okolicznościach niniejszej sprawy nie znoszą konieczności zastosowania reguły wywiedzionej z przytoczonego wyżej art., 6 k.c.).

Reguły dowodzenia w procesie cywilnym zawiera art. 232 k.p.c.

Stanowi on w zdaniu pierwszym, iż strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód niewskazany przez stronę (art. 232 zdanie drugie k.p.c.).

Zdaniem (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz (...)kurytyzacyjny z siedzibą w W. nie wykazał w niniejszym procesie wystąpienia faktów przemawiających za słusznością dochodzonych od pozwanego pretensji.

Powodowy fundusz nie wykazał bowiem w niniejszym procesie, do jakich świadczeń i w jakim rozmiarze jest zobowiązany Ł. M. w ramach łączącego strony stosunku prawnego.

Po dokonaniu przez Sejm ustawą z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz. 189) nowelizacji art. 3 k.p.c. na sędzie nie spoczywa już obowiązek prowadzenia z urzędu postępowania dowodowego [zob. również: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 października 1996 r. (III CKN 6/96, OSNC 1997, nr 3, poz. 29) – wedle którego obowiązek wskazania dowodów, potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża strony; sąd został wyposażony w uprawnienie (a nie obowiązek) dopuszczenia dalszych jeszcze, niewskazanych przez żadną ze stron, dowodów, kierując się przy tym własną oceną, czy zebrany w sprawie materiał jest – czy też nie jest – dostateczny do jej rozstrzygnięcia (art. 316 § 1 in principio k.p.c.); uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 września 1998 r., II UKN 128/98, OSNP 1999, nr 17, poz. 556; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1998 r., II UKN 244/98, OSNP 1999, nr 20, poz. 662; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 maja 2008 r., V ACa 175/08, LEX nr 465069].

Tak więc nowelizacja ta wzmocniła zasadę, iż obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

W aktualnym stanie prawnym działanie sądu z urzędu i przeprowadzenie dowodu niewskazanego przez stronę jest zatem – po uchyleniu art. 3 § 2 k.p.c. – dopuszczalne tylko w wyjątkowych sytuacjach procesowych oraz musi wynikać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia – działanie sądu z urzędu może bowiem prowadzić do naruszenia prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron (art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP; zob.: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 175/00, OSP 2001, nr 7-8, poz. 116).

Dopuszczenie dowodu z urzędu nie powinno wchodzić zupełnie w grę w sytuacji, gdy strony są reprezentowane przez fachowych pełnomocników (adwokatów lub radców prawnych). Wtedy bowiem kontrydiktoryjność, uwolniona od

obciążeń nieudolności stron, najlepiej może służyć poznaniu prawdy materialnej (tak Andrzej Jakubecki w artykule: „Kontradyktoryjność a poznanie prawdy w procesie cywilnym w świetle zmian kodeksu postępowania cywilnego”, Przegląd Sądowy 1998/10/63; zob. ponadto wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2010 r., II CSK 297/10, LEX nr 970074).

W ocenie Sądu powód, reprezentowany w niniejszym procesie przez wykwalifikowanego pełnomocnika, wymaganiom stawianym przez przepisy zamieszczone w przytoczonych wyżej artykułach procedury cywilnej i kodeksu cywilnego nie sprostął.

Dochodząc od swego przeciwnika procesowego należności pieniężnej powód winien, w opinii Sądu – dla wykazania zasadności i wysokości żądania – przedłożyć przede wszystkim umowę kredytu o numerze (...), zawartą przez (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. z Ł. M. w dniu 24 czerwca 2009 r., wykazać, że (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. wypowiedział ową umowę, składając w dniu 12 października 2010 r. stosowne oświadczenie woli, w końcu zaś przedłożyć dowód potwierdzający, że zobowiązanie dłużnika Ł. M., wynikające z owej umowy, było przedmiotem cesji (umowy sprzedaży wierzytelności, zawartej w dniu 28 maja 2013 r. pomiędzy (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. (...) Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Niestandaryzowanym Funduszem Sekurytyzacyjnym z siedzibą w W.) – czego jednak nie uczynił.

W przypadku istnienia przesłanek wydania wyroku zaocznego sąd wydaje go z urzędu (art. 339 § 1 k.p.c.).

Rozstrzygnięcie sprawy wyrokiem zaocznym ma dla pozwanego niekorzystne implikacje. Przede wszystkim w tym przypadku, przy spełnieniu pewnych przesłanek, sąd może przyjąć za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych (art. 339 § 2 k.p.c.).

Przyjęcie przez sąd przy wydaniu wyroku zaocznego za prawdziwe twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych jest dopuszczalne, jeżeli twierdzenia te zostały przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Sąd nie może przyjąć za prawdziwe twierdzeń powoda przedstawionych dopiero na rozprawie albo w pismach, które nie zostały doręczone pozwanemu.

W art. 339 § 2 k.p.c. nie chodzi jednak o prawne domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda, gdyż domniemania prawne wiążą sąd (art. 234 k.p.c.), natomiast w omawianym przypadku wiązanie nie zachodzi, skoro sąd ocenia, czy okoliczności nie budzą uzasadnionych wątpliwości albo nie zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Chodzi tu raczej o fikcję (zob. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 1958 r., 3 CR 448/58, RPEiS 1959, z. 3, s. 346) albo domniemanie przyznania okoliczności faktycznych przez pozwanego.

Utrwalony w judykaturze i niekwestionowany w nauce jest pogląd, że przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie okoliczności faktycznych i nie zwalnia sądu orzekającego od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie i w całości żądania pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza obowiązujących przepisów. Sąd nie jest zatem zwolniony z obowiązku dokonania prawidłowej oceny materialnoprawnej zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1958 r., 1 CR 969/57, OSNC 1960, nr 1, poz. 14; wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 15 września 1967 r., III CRN 175/67, OSNC 1968, nr 8-9, poz. 142; z dnia 15 marca 1996 r., I CRN 26/96, OSNC 1996, nr 7-8, poz. 108; z dnia 6 czerwca 1997 r., I CKU 87/97, Prok. i Pr. - wkładka 1997, nr 10, s. 44; z dnia 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, Prok. i Pr. 1999, nr 9, s. 30). Jeżeli zatem w świetle przytoczonych przez powoda okoliczności brak podstaw do uwzględnienia żądania pozwu, sąd wyrokiem zaocznym oddala powództwo (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972 r., III CRN 30/72, Biul. SN 1972, nr 10, poz. 178, LEX nr 7094).

Zaprezentowane wyżej przez Sąd ustalenia i oceny skutkować musiały oddaleniem powództwa, co też i Sąd na podstawie przywołanego już wyżej przepisu z art. 6 k.c. uczynił. _